

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobkyne **M. K.**, proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracovisko Žilina**, J.M. Hurbana č. 16, Žilina, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného** č. 2007/01975 zo dňa 3. októbra 2007, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/137/2007-30 zo dňa 11. marca 2008, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 11. marca 2008, č. k. 21S/137/2007-30, **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP rozhodnutie žalovaného č. 2007/01975 zo dňa 3. októbra 2007 o potvrdení rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu – Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina – č. C/2007/49353/Hu.IV zo dňa 26. júla 2007 o nepriznaní príspevku na bývanie podľa zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte rozhodnutia len „zákon“), vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie a žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného dospel k záveru, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v dôsledku čoho žalovaný nevykonal dostatočne dokazovanie. Vyslovil názor, že žalovaný rozhodol predčasne a na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, nakoľko nemal preukázané základné skutočnosti týkajúce sa dedičského konania po nebohej matke žalobkyne tak, aby mohol zistené skutočnosti vyhodnotiť v tom smere, či boli splnené podmienky pre prerušenie konania vo veci vyriešenia predbežnej otázky až do skončenia dedičského konania, resp. či mal splnené podmienky pre rozhodnutie vo veci samej. Argumentoval, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z názoru prvostupňového správneho orgánu, že len predložením listu vlastníctva môže žiadateľ deklarovať vlastníctvo nehnuteľnosti, vo vzťahu ku ktorej si uplatňuje príspevok na bývanie. Krajský súd argumentoval tým, že vlastníctvo nadobúdajú dedičia smrťou poručiteľa a nie dedičským rozhodnutím, ktoré má len deklaratórny charakter, teda len deklaruje stav, ktorý nastal smrťou poručiteľa. Krajský súd vyslovil názor, že pokiaľ by žalobkyňa bola skutočne jedinou dedičkou, boli by splnené podmienky nielen na prerušenie konania z dôvodu vyriešenia predbežnej otázky, ale mohli byť splnené aj podmienky pre priznanie príspevku na bývanie. Krajský súd nepovažoval za správny ani postup žalovaného pri preukazovaní splnenie zákonnej podmienky – preukázať náklady spojené s bývaním, ktorým podľa žalovaného je predloženie dokladu o zaplatení dane z nehnuteľnosti. Uviedol, že matka žalobkyne zomrela v januári 2007, pričom daňová povinnosť by žalobkyňi v zmysle platnej zákonnej úpravy vznikla až k 1. januáru 2008.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalobkyňi právo na ich náhradu vzniklo, avšak keďže jej v tomto konaní žiadne trovy nevznikli, tak jej ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalovaný žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol. Vyjadril presvedčenie, že správne orgány postupovali v súlade so zákonom. Uviedol, že žalobkyňa v konaní predložila čestné vyhlásenie zo dňa 7. júla 2007, v ktorom prehlásila, že dňa 30. januára 2007 nadobudla vlastnícke právo k domu z titulu dedenia zo zákona po svojej matke, avšak čestné vyhlásenie nemožno považovať za dôkaz nahrádzajúci list vlastníctva a správny orgán nemôže zisťovať a preverovať priebeh

a výsledky jednotlivých dedičských konaní. Poukázal na podmienky stanovené v § 13 zákona, ktoré podľa jeho názoru žalobkyňa nesplnila, pretože nevedela hodnoverne preukázať vlastníctvo k danej nehnuteľnosti. Žalovaný nesúhlasil s názorom krajského súdu o prerušení konania do právoplatného skončenia dedičského konania po nebohej matke žalobkyne, pretože zákon upravuje právne vzťahy pri posudzovaní hmotnej núdze občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke, pričom pomoc v hmotnej núdzi sa poskytuje na riešenie aktuálnej nepriaznivej životnej situácie a pre prípady, v ktorých sa rozhoduje o súdnych nárokoch a iných rozhodných skutočnostiach, zákon umožňuje preddavkové poskytovanie dávok.

Žalovaný sa nestotožnil s odporúčaním krajského súdu vo veci príspevku meritórne rozhodnúť, pokiaľ boli splnené ďalšie zákonné podmienky a rozhodnúť vo vzťahu k žalobkyni pozitívne, pretože ustanovenie § 29 ods. 7 zákona, na ktoré krajský súd pri svojej argumentácii odkázal, možno aplikovať len na prípady, v ktorých sa dávka a príspevky vyplácali neprávom z dôvodu nesplnenia si povinnosti občana a nie z dôvodu nesprávneho rozhodnutia správneho orgánu. Na záver poukázal na skutočnosť, že pomoc v hmotnej núdzi je poskytovaná v situáciách hmotnej núdze ohrozeným skupinám obyvateľov formou dávky a príspevkov v období, keď si nemôžu zabezpečiť základné životné podmienky a preto by prerušením konania, resp. neskorším vymáhaním neprávom poskytnutej dávky, nebol splnený účel pomoci v hmotnej núdzi.

Žalobkyňa v podanom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Stotožnila sa s názorom krajského súdu a poukázala na § 25 ods. 1 zákona, ktorý odkazom na Správny poriadok umožňuje prerušenie konania o priznaní príspevku na bývanie. Poukázala na skutočnosť, že jej je vyplácaná dávka a príspevok v sume 3.640,-Sk (120,83,-€) a teda je stále ohrozená v oblasti uspokojovania základných životných potrieb. Vyjadrila názor, že sú dané predpoklady aj pre okamžité rozhodnutie vo veci samej a že skutočnosť, že je jedinou zákonnou dedičkou je žalovanému známa z jeho úradnej činnosti, pretože v rokoch 2005-2006 si poručiiteľka vybavovala osobitné príspevky v súvislosti s čím mu predložila doklady svedčiace o tejto skutočnosti. Na podporu svojich argumentov poukázala na judikát R 42/1974. Uviedla, že žalovanému predloží potvrdenie vystavené notárom svedčiace o tom, že je jedinou nadobúdateľkou zdedenej nehnuteľnosti.

S poukazom na § 29 ods. 4 zákona uviedla, že žalovaný správny orgán by si od nej mohol vymáhať neprávom vyplatenú dávku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c OSP v spojení s § 10 ods. 2 zákona preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu podaného odvolania (§ 212 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd zo spisu krajského súdu ako aj z administratívneho spisu žalovaného zistil, že žalobkyňa požiadala prvostupňový správny orgán dňa 9. júla 2007 o priznanie príspevku na bývanie podľa § 13 zákona s poukazom na skutočnosť, že jej matka, vlastníčka $\frac{1}{4}$ domu (a bytovej jednotky v ňom), zomrela a ona je jej jedinou dedičkou.

Prvostupňový správny orgán jej svojim rozhodnutím č. C/2007/49353/Hu.IV zo dňa 26. júla 2007 príspevok na bývanie nepriznal s odôvodnením, že žalobkyňa sa domáhala príspevku na základe svojho tvrdenia, že je jedinou dedičkou nehnuteľnosti a podľa ustanovení OZ má postavenie vlastníčky nehnuteľnosti, k čomu správny orgán uviedol, že OZ upravuje len postavenie dediča pre zabezpečenie právnych úkonov súvisiacich s dedičským konaním a sám nie je oprávnený skúmať, ktorí oprávnení dedičia prichádzajú do úvahy, či dedičstvo neodmietli, resp. či nebol spísaný závet. Dôvodil aj tým, že žalobkyňa nepredložila doklad o zaplatení nákladov spojených s bývaním, nakoľko jej ešte nevznikla daňová povinnosť. V odôvodnení rozhodnutia poukázal aj na upozornenie prokurátora zo dňa 25. júna 2007, z ktorého vyplýva, že aj prokurátor sa stotožnil s právnym výkladom správneho orgánu na preukazovanie vlastníckeho práva na účely nároku na príspevok na bývanie. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobkyni nevznikol nárok na príspevok podľa § 13 zákona.

Na odvolanie žalobkyne žalovaný napadnutým rozhodnutím prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa nespĺňala podmienky nároku na tento príspevok podľa § 13 ods. 3 zákona, keďže nebola vlastníkom ani nájomcom bytu, ktorý využíva na trvalé bývanie. Argumentoval, že vlastníctvo zdedenej nehnuteľnosti nepodložila listom vlastníctva, ale len čestným prehlásením, ktoré však nie je dôkazom nahrádzajúcim list vlastníctva; nepredložila ani doklad o zaplatení nákladov spojených

s bývaním za predchádzajúcich 6 po sebe idúcich kalendárnych mesiacov, nakoľko jej ešte nevznikla daňová povinnosť a úhradu ďalších služieb spojených s bývaním nie je možné považovať za úhradu nákladov spojených s bývaním.

Odvolaací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že v konaní správny orgán mal pred rozhodnutím vo veci samej zistiť skutkový stav tak, aby bolo preukázané, či tvrdenia navrhovateľky o tom, či jej matka bola vlastníčkou bytovej jednotky, v bytovom dome, sú pravdivé, či navrhovateľka je jedinou dedičkou po svojej matke, v akom štádiu sa dedičské konanie nachádza, atď. Takéto dokazovanie však správny orgán nevykonal a nezaoberal sa tvrdeniami navrhovateľky, pretože nevychádzal zo zákonnej dikcie § 460 a nasl. Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. Právne východisko žalovaného pre posúdenie veci, že navrhovateľka nie je vlastníčkou bytu (domu) lebo vlastníctvo nepreukázala dedičským rozhodnutím je vecne nesprávne a viedlo k tomu, že v konaní neboli zistené a posúdené rozhodujúce skutočnosti vyžadované ustanovením § 13 pre rozhodnutie o požadovanom príspevku.

Z týchto dôvodov bolo zrušenie žalovaného rozhodnutia a vrátenie veci správne orgánu na ďalšie konanie vecne správne a preto odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 219 OSP prvostupňový rozsudok potvrdil, pričom nepovažoval za potrebné zaoberať sa všetkými dôvodmi odvolania, ktoré vzhľadom na vyššie uvedené nepovažoval v danom štádiu za právne relevantné.

O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, keďže navrhovateľka trovy nepreukázala a ani o ne nežiadala.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 31. júla 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová